

DE CITEEUW

●● april 2014

De krant van Eisdien-Tuinwijk

Bezoek zondag de toren van de mijnkathedraal

Een paar weken geleden bezochten de studenten bouwkunde van de PTS de kerktoeren. Jij kan nu zondag 27 april op initiatief van Tuinwijk2020 ook de steigers rondom de kerktoeren van de mijnkathedraal in de ParkCité bezoeken.

'We kunnen het iedereen aanraden, zeker de bouwvakkers', vertellen David Paoleschi en Ozsulu Aykin. Ze volgen de afdeling bouw op de PTS. 'We stonden echt te kijken van het unieke metselwerk. Zo'n gemetseld hart en die fragmentbogen, dat metselt men niet meer. Het was geweldig dat we dat van zo dichtbij konden zien. We kregen er bovendien goede uitleg van architect Jaspers en de prachtige panorama's kregen we er bovenop.'

Zondag klimt de bouwlift tussen 12.30 uur en 17 uur elke 20 minuten langs de 25 gesteigerde verdiepingen omhoog om je vanop twee verschillende verdiepingen een uitzonderlijke kijk te geven op het unieke metselwerk, maar ook op de ParkCité en de verdere omgeving. Bovendien kom je tijdens het anderhalf uur durende bezoek ook in de toren en kan je in de zoldering boven het schip wandelen.

Warm aankleden is de boodschap. Kinderen (2002 of later) worden niet toegelaten. Kosten: €10 (inbegrepen een 'opwarmertje' en een kleine herinnering). Je hoeft niet vooraf in te schrijven, maar wie reserveert heeft voorrang. Om wachttijd te vermijden, kan je uiterlijk tot en met vrijdag 25 april via info@tuinwijk2020.be een tijdspanne opgeven dat je de toren wil bezoeken. Je ontvangt zaterdagmiddag per mail het juiste tijdstip.

Architect Jaspers geeft uitleg over de werkzaamheden tijdens een bezoek van leerlingen van de PTS.

2de Vogelverschrikkerfestival Deze zomer in de ParkCité meer dan 200 vogelverschrikkers?

Elke zomer wil Tuinwijk2020 de ParkCité graag op een leuke manier in de kijker zetten. Samen met jullie, de bewoners. Herinner je de 100 bomen, een paar jaar geleden, en vorig jaar de vogelverschrikkers. 173 stonden er, overal in de ParkCité. Veel meer dan gedacht. Iedereen vond dit festival zo sympathiek, ook mensen die kwamen kijken, dat we dat nu één keer willen overdoen. Daarom de oproep om in mei of juni weer een vogelverschrikker te maken.

'Wij gebruikten vorig jaar de plastic Kitekat-verpakkingen van het eten voor onze katten', vertelt Yvo Dedroog van de Zetellaan. 'We prikten ze op kippengaas en schilderden een kattenkop erbovenop. Eigenlijk eenvoudig.'

Jan Kohlbacher van de Stichting Erfgoed Eisdien plaatste de garde voor zijn deur. 'De mijn had bewakers in dienst die toezicht hielden in de ParkCité: de garde. In onze kinderjaren haalden we wel eens kattenkwaad uit door de garde te misleiden. Ik heb hem weer vorige zomer weer even een plaats gegeven. Als vogelverschrikker. Maar dat had geen effect want de vogels bleven even lustig kwetteren in onze tuin.'

En Luigi, de vogelverschrikker van de familie Marana, ging op de loop. Met ongewenste hulp werd Luigi bosbewoner, tot hij daar twee maand later werd gevonden en 'naar huis' terugkeerde. Zo had elke vogelverschrikker een verhaal. Dat hoeft deze lente niet anders te zijn.

Plezant
Een vogelverschrikker maken mag een leuke bezigheid zijn. Alleen, of op een zaterdagochtend met een paar burens... Het kan zelfs een initiatief zijn van de buurt of de straat om samen bij een kop koffie of een glaasje bier voor iedereen een vogelverschrikker te maken. De ene heeft de ideeën, de andere is handig met zaag en hamer, nog een an-

der weet raad met de verfborstel of naald en draad... Dan heb je op een paar uur tijd een paar vogelverschrikkers gemaakt, een voor in ieders tuin.

Vorig jaar deed iedereen zijn best om er een leuke vogelverschrikker van te maken. Van de eenvoudigste tot de meest artistieke, van de kleinste tot de origineelste. Er was er op de Acacialaan zelfs een die eventjes zijn stoel had verlaten. De hele zomer lang. Enfin, elke vogelverschrikker mag er zijn. Ook die van jou. En bedenk alvast een leuke naam. Op www.tuinwijk2020.be kan je de vogelverschrikkers van 2013 nog eens bewonderen.

Praktisch
Mail een foto van minstens 1 Mb naar info@tuinwijk2020.be. Elke vogelverschrikker komt op een kaartje van de ParkCité dat je vanaf ca. 1 juni terugvindt op www.tuinwijk2020.be en dat we een maand later als flyer verspreiden op 10.000 exemplaren. En dan duimen we ervoor dat veel wandelaars en fietsers vogelverschrikkers komen spotten en tegelijk ontdekken hoe uitzonderlijk mooi onze ParkCité wel is.

Om het bezoekers gemakkelijker te maken, bezorgen we iedereen die een vogelverschrikker heeft aangemeld, een logobord van het Vogelverschrikkerfestival om aan de straatkant aan te brengen.

Tuinwijk2020 zet de spots op 50 jaar Turkse migratie

50 jaar Turks lief en leed in fototentoonstelling

In 1964 sloot België een akkoord met Turkije waardoor duizenden Turkse arbeiders in de mijnen kwamen werken. In Eisden kwamen de eerste Turkse mannen al aan in 1963. Tuinwijk2020 bracht dit vorig jaar al onder de aandacht met 'Arkadas' (Vriend), een fotoboek over 50 jaar Turkse gemeenschap in Maasmechelen. Nu is pakt Tuinwijk2020 samen met de Turkse gemeenschap van 27 april tot en met 24 mei uit met een fototentoonstelling op vier locaties.

Tuinwijk2020 trok eerst aan de mouw van de Stichting Erfgoed Eisden. Die heeft een omvangrijk beeldarchief. 'Tussen die duizenden foto's vonden we er tientallen van Turkse feesten, van Turkse mensen', vertelt Paul Sochacki van Tuinwijk2020. 'Met die foto's trokken we naar de Turkse gemeenschap: naar de moskee, naar het Turks cultuurcentrum, naar de cafés, om hen te laten proeven van hoe boeiend het is te kunnen terugkijken naar vroeger, naar toen. Want, wij wilden ook beschikken over foto's van de Turkse mensen zelf.'

Veel foto's zijn er niet uit de eerste jaren dat de Turken hier waren. 'De foto's van de beginjaren werden opgestuurd naar huis, naar Turkije, want de mannen waren wel hier, hun familie woonde nog ginds. Toch bleven wij vragen naar foto's van bv. het wassen van de schaapswol in de tuin, van familiefoto's, van hun feesten en gebruiken. Uiteindelijk konden we ongeveer vierhonderd foto's inzamelen die een inzicht geven op het dagelijkse leven van de Turkse mensen tussen 1963 en nu. De tentoonstelling is niet zozeer een fototentoonstelling, meer een 'monument', een illustratie om bij stil te staan.'

Alvast welkom in:

- > **het Turks Cultuurcentrum**, Oude Baan 16: elke dag van 9 tot 20 uur;
- > **de Belgisch Turkse Cultuurvereniging**, Oude Baan 1: elke dag van 9 tot 23 uur;
- > **Maxim Palace**, Ringlaan 412;
- > **de Tehvid Moskee**, Oude Baan 26 (vroeger: Josex): elke dag van 15 tot 17 uur.

Voor deze tentoonstelling kon Tuinwijk2020 rekenen op ondersteuning van het Ministerie van Cultuur en op medewerking van de Turkse verenigingen, de Stichting Erfgoed Eisden, het gemeentebestuur en de dienst Erfgoed.

We stippen ook nog aan dat de Turkse gemeenschap op zondagnamiddag 22 juni in het Koninginnepark een groots opgezet muzikaal en culinair feest houdt om 50 jaar migratie te vieren. Iedereen is er welkom.

Met steun van de Vlaamse overheid

Van verre naar heinde

Grenzeloos is het thema van de Erfgoeddag, van nu zondag 27 april. Ook de Stichting Erfgoed Eisden speelt in op dit thema.

'Veel mensen zijn vertrouwd met de geschiedenis van de vele migratiestromen naar de Mijnstreek. Dat een deel van deze arbeidsmigranten terugkeerde naar het thuisland, of verder trok naar Amerika, Canada of Australië is een veel minder gekend fenomeen', vertelt voorzitter Jan Kohlbacher. De Stichting houdt zondag in de Casino een eendaagse tentoonstelling daarover. 'Je kan de verhalen en het erfgoed van deze ex-Eisdenaren ontdekken en hun getuigenissen over hun tocht en hun nieuwe leven beluisteren.'

De Griffel, ingang aan het kerkplein (het vroegere binnenzwembad) in Eisden. Welkom van 10 tot 18 uur.

Zomer in de ParkCité

Vogelverschrikkerfestival

7 woensdagen vanaf 9 juli:

Palm Parkies

do 22 augustus:

2de ParkCitéConcert

zo 14 september:

Picknick in het Park

(samen met Gezinsbond)

NIEUW!!!

zo 12 oktober: Kastanjeleest

De Cité, nu de ParkCité

De Cité leeft. Iedereen kijkt veel positiever naar onze wijk dan vroeger. Tuinwijk2020 wil daar alles aan doen. Daarom stelt Tuinwijk2020 ParkCité voor, een nieuwe naam voor de Cité, met een logo, eigenlijk met een heel plan om de Cité beter te presenteren. Lees alvast even onze babbel hierover met voorzitter Michel Vigneron en, in het tweede stukje, met Jan Kohlbacher.

De laatste dertig jaar wordt de Cité de Tuinwijk genoemd, de letterlijke vertaling van Garden City, want de Cité is historisch gezien een Garden City, een tuin-stad. Citébewoners hadden het al die tijd over de Cité. 'Maar Cité of Tuinwijk, het is en blijft een prachtige en ja, ook een gezellige en veilige wijk', zegt voorzitter Michel Vigneron. 'De mooiste wijk van Maasmechelen.'

En nu wordt de Cité de ParkCité.

'Dat klinkt wat vreemd. Ik moet nu terugdenken aan vijftien jaar geleden. Toen kregen

scholen namen zoals De Griffel, Kameleon en De Triangel... Iedereen, weet waarover dat gaat. Dat is een kwestie van wennen.'

Tuinwijk2020 werkt samen met een merkarchitect?

'We organiseren veel, heel verschillende activiteiten om de Cité positieve aandacht te geven. We denken er hard over na. Zo kwamen we via een bestuurslid in contact met Vic Cautereels. Hij is een bekend merkarchitect. Iemand die samen met bedrijven hun firmamaak bedenkt.

'Typisch voor de ParkCité zijn de hagen. Ze mogen zoals overal in Maasmechelen gelden, niet zonder vergunning opgeruimd worden.'

Wordt de ParkCité werelderfgoed?

De Vlaamse Regering wil het gebied Hoge Kempen laten erkennen als werelderfgoed. Dat gebied strekt zich uit over tien gemeenten. Ook Maasmechelen. Het gaat dan over één vierde van de gemeente: de bossen en de heide, maar ook onze ParkCité. Het Regionaal Landschap Kempen en Maasland stuurt het aanvraagdossier.

Wat is er dan zo speciaal? We hebben toch geen piramides zoals in Egypte, of een Hagia Sophia zoals in Istanbul? Nee, Unesco wil ook bijzondere landschappen als werelderfgoed bewaren. En daar gaat het om.

Neem de ParkCité en het hele gebied van de mijn. Tot goed honderd jaar geleden was dat een uitgestrekte heidevlakte. Maar de mens heeft de paarse vlakte door de grindwinning en de mijnterills gekneed tot

Vic wilde de uitdaging aangaan om met ons te werken.'

Wat leverde dat op?

'De echte Citébewoners gaan het graag horen: Vic overtuigde ons ervan dat Cité een mooier, warmer en interessanter woord is dan Tuinwijk. Na veel brainstormen en overleggen kwamen hij en wij tot het besef dat juist dat groene en dat authentieke van onze Cité de dingen zijn die mensen verrassen als ze hier voor het eerst komen.'

'Cité's vind je dus overal. Maar een cité die zo bijzonder is, die zo groen is, vind je alleen hier. Omdat onze Cité eigenlijk één groot levend park is van 115 ha, mag onze Cité wat ons betreft dus de ParkCité worden.'

Waarom is de ParkCité zo bijzonder?

Jan Kohlbacher promoot met de Stichting Erfgoed Eisden al dertig jaar de Cité, de ParkCité. Wekelijks gidsen hij en de medewerkers groepen in het Museum van de Mijnwerkerswoning en in de ParkCité.

In Genk, Beringen, Heusden-Zolder en zelfs in Maasmechelen zijn er nog cités. Toch is de oudste mijnwerkerscité van Maasmechelen, de ParkCité in Eisden, de mooiste, vindt Jan Kohlbacher.

'En ik sta niet alleen met die mening. Ik zou het niet durven beweren als ik niet wist van professoren, die me dat zeggen. Wij kunnen dan ook niet genoeg herhalen én uitleggen dat onze ParkCité uniek is. We zien het zelf niet meer omdat het zo vanzelfsprekend lijkt, maar onze cité is één groot park. Mensen die hier voor het eerst komen, valt het op hoe verrassend groen onze Cité is. De lanen, het Koninginnepark, het park van het cultuurcentrum, de hagen rond de huizen, het is allemaal typisch.'

Ook het stratenpatroon is apart?

'Ja, de hoofdlanen zijn recht, maar de zijstraten maken allemaal grote bogen met 1500 huisjes die hetzelfde lijken, maar allemaal verschillen. Kijk eens naar het logo dat we lieten ontwerpen voor ParkCité. Het geeft een stukje van ons stratenplan weer.'

Hoe uniek is onze Cité?

'In Engeland, maar ook in Europa vind je tuinkijken. Denk maar aan Waterschei of Winterslag. Het is een woonvorm die 130 jaar geleden in Engeland werd bedacht. Het waren nieuwe arbeiderswijken met alles erop en eraan. Niet alleen winkels, maar ook alle sociale, culturele en sportieve voorzieningen. Het waren private dorpen van de fabriek, hier van de mijn. Eigenlijk is de Cité van Eisden op het Europese vasteland het mooiste voorbeeld van de Garden City. Dat zeggen ons dus de experts, mensen die het kunnen weten.'

Geen nieuwe, strenge regels

Intussen duiken allerlei verhalen op. Het meest hardnekkige gerucht wil dat er veel strengere verbouwingsregels komen in de ParkCité. Er verandert niets. De strenge bouwregels bestaan al jaren, net zoals het verbod om de hagen te verwijderen. Wat wél zeker is, is de waardevermeerdering van de huizen. Zoals in Oud-Rekem.

CADEAUTIP VOOR MOEDER- OF VADERDAG

fotoboek
LEVEND PARK
2011: 100 jaar Cité
ca. 180 oude foto's van de Cité en de mijn vanaf ca. 1908
formaat : 317 x 240 mm
hardcover
€39,95

fotoboek
ARKADAS
2013: 50 jaar Turkse migratie
ca. 180 foto's van de Turkse gemeenschap 1963-2013
formaat : 317 x 240 mm
hardcover
€39,95

geïllustreerd verhalenboek
MAGISCH MYTHISCH MAASMECHELEN
2012
40 verhalen van vroeger uit alle Maasmechelse dorpen
formaat: 300 x 300 mm
hardcover
€29,95

De boeken zijn te bekomen via info@tuinwijk2020.be (dan wordt u gecontacteerd) of bij de dienst Toerisme, Zetellaan 35 (tegenover Euroscop). U kan het ook per post bestellen door het passende bedrag + €9 verzendingskosten over te schrijven op rek. **BE07 7370 3911 2766** van vzw Tuinwijk2020 met vermelding van het boek.

PARK CITÉ
TUINWIJK
MAASMECHELEN

'Het Museum van de Mijnwerkerswoning, met hagen en tuin.'

'Het park rond de vroegere directeurswoning, nu De Mangerie'